

Аналізуємо та навчаємось: коментарі щодо ігрових епізодів

Випуск №2

У другому випуску ми розглядаємо спірні моменти матчів Першої, Другої ліг, Національної ліги U-19, Вищої, Першої жіночих ліг, а також Аматорів. Нижче – ключові епізоди, рішення арбітрів та правильні трактування відповідно до Правил гри.



ПЕРША ЛІГА

6 тур, Перша ліга

«Металіст» Харків – «Прикарпаття» Івано-Франківськ

Арбітр: Подригуля Сергій



88 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті, без ДС**
- Правильне рішення: **Пенальті, без ДС**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч у межах штрафної площі команди «Металіст» захисник №2, намагаючись вибити м'яч у свого опонента №9 «Прикарпаття», завдав удару по його нозі. Арбітр, перебуваючи в оптимальній позиції, що дозволяла чітко контролювати епізод, призначив пенальті. Відеоповтор підтвердив незграбні дії захисника №2 «Металіст», який не зіграв у м'яч, а контактував із ногою суперника, котрий діяв швидше та випередив його. Призначення пенальті без застосування дисциплінарних санкцій є правильним і прийнятним рішенням арбітра.



ПЕРША ЛІГА

7 тур, Перша ліга

«Інгuleць» Петрове – «Чорноморець» Одеса

Арбітр: Титов Олександр



44 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті, без ДС**
- Правильне рішення: **Пенальті, без ДС**

Обґрунтування:

Під час розвитку динамічної атаки гравець команди «Інгuleць», перебуваючи в штрафній площі та рухаючись у напрямку воріт команди «Чорноморець», намагався виконати передачу (крос) повз ворота. Однак захисник команди «Чорноморець», здійснюючи підкат і виставивши руку догори, збільшив площу свого тіла, чим перешкодив виконанню передачі. Арбітр, передбачаючи розвиток атаки, знаходився у вигідній позиції, що дозволило йому правильно оцінити ситуацію та призначити пенальті без будь-яких дисциплінарних санкцій.



ПЕРША ЛІГА

7 тур, Перша ліга

«Лівий берег» Київ – «Буковина» Чернівці

Арбітр: Сташук Ігор



84 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар, червона картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар, червона картка**

Обґрунтування:

Після завершення боротьби за м'яч гравець №21 команди «Лівий берег» зробив небезпечний навмисний рух ногою назад та завдав удару гравцю №24 команди «Буковина» між ногами, що створювало реальну загрозу його здоров'ю.

Арбітр, залишив контроль за діями цієї пари гравців, чітко помітив це і миттєво зафіксував фол та виніс порушнику червону картку. Подібні дії є проявом жорстокої поведінки і повинні каратися саме таким чином, як це було зроблено арбітром у цьому матчі.



ПЕРША ЛІГА

8 тур, Перша ліга

«Фенікс» Маріуполь – «Буковина» Чернівці

Арбітр: Кєвліч Єгор



21 хвилина

- Рішення арбітра: **продовження гри**
- Правильне рішення: **продовження гри**

Обґрунтування:

Арбітр перебував у відмінній позиції, маючи всі можливості контролювати розвиток атаки та події в межах штрафної площі команди «Фенікс», що призвели до падіння гравця №24 «Буковина» під час єдиноборства за м'яч із захисником №8. Це демонструє якісну підготовку до матчу та здатність «читати» гру, щоб впевнено помітити всі деталі, що відбуваються на полі, особливо в штрафній площі. Продовження гри було правильним рішенням, саме те чого ми очікуємо: немає порушення, немає симуляції.

7 тур, Друга ліга, група «Б»

«Діназ» Вишгород – «Чайка» Петропавлівська-Борщагівка

Арбітр: Коновалов Микита



71 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар, червона картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар, червона картка (СП)**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч гравець №9 «Діназ» із запізненням увійшов у єдиноборство та атакував свого опонента №55 «Чайки» у небезпечний спосіб — виставивши пряму ногу в ділянку гомілки його ноги, яка перебувала в опорі. Така дія становила явну загрозу для безпеки здоров'я суперника. Арбітр, дотримуючись рекомендацій та відповідних критеріїв, добре контролював епізод і правильно оцінив ситуацію: зафіксував фол та виніс порушнику червону картку за серйозне порушення Правил гри.



ДРУГА ЛІГА

9 тур, Друга ліга, група «Б»

«Лівий берег-2» Київ – «Олександрія-2» Олександрія

Арбітр: Ольховський Олег



14 хвилина

- Рішення арбітра: **штрафний удар, дві жовті картки**
- Правильне рішення: **штрафний удар, дві червоні картки (жорстока поведінка)**

Обґрунтування:

Після жорсткого ігрового зіткнення під час боротьби за м'яч гравець №17 «Олександрії-2» навмисно, із застосуванням надмірної сили, вдарив правою ногою по нозі свого опонента №27 «Лівий берег-2», без жодної спроби продовжити боротьбу за м'яч. У відповідь на ці дії гравець №27 «Лівий берег-2» схопив м'яч у руки та жбурнув ним у суперника, однак не влучив.

Обидва епізоди є навмисними завершеними діями, метою яких було завдання певної шкоди один одному, без будь-якого наміру чесної боротьби за м'яч. Згідно з чинними Правилами гри, це кваліфікується як прояв жорстокої поведінки з боку обох футболістів. Тому більш правильним і доцільним рішенням у цьому випадку мало бути не демонстрація двох жовтих карток, а винесення двох червоних карток — гравцю №17 «Олександрії-2» та гравцю №27 «Лівий берег-2».



4 тур, Національна ліга U-19

«Металіст 1925» Харків – «Рух» Львів

Арбітр: Ващенко Владислав



90 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті**
- Правильне рішення: **Продовження гри**

Обґрунтування:

Дуже цікава й суперечлива ситуація, пов'язана з оцінкою ведення єдиноборства у межах штрафної площі. Арбітр, перебуваючи в оптимальній позиції, розцінив боротьбу за м'яч, плече в плече, як фол – порушення з боку захисника №29 «Металіста» проти свого опонента №8 «Руха». У подібних епізодах арбітри мають бути максимально сконцентрованими та чітко усвідомлювати, що футбол – це контактний вид спорту, і подібні дії є невід'ємною складовою гри. Більш прийнятним рішенням у цьому випадку було б – продовження гри.



5 тур, Національна ліга U-19

«Металіст 1925» Харків – «Шахтар» Донецьк
 Арбітр: **Бондарчук Ігор**



18 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті, без дисциплінарних санкцій**
- Правильне рішення: **Пенальті + червона картка (ЗОГМ)**

Обґрунтування:

Захисник №2 «Шахтаря» відверто штовхає в спину нападника №11 «Металіста», який рухався до воріт, маючи намір і можливість завершити цю очевидну гольову ситуацію ударом головою. Арбітр фіксує фол, але втрачає слушний момент для правильної оцінки епізоду з очевидною можливістю забити гол (ЗОГМ). Тому, перебуваючи на полі, арбітр ухвалює рішення призначити пенальті без застосування дисциплінарних санкцій. Водночас аналіз епізоду свідчить, що всі критерії ЗОГМ були наявні: напрямок атаки, відстань до воріт (дуже близька), контроль над м'ячем (який безсумнівно був би збережений без фолу) та позиція інших захисників. Керуючись цими критеріями, окрім призначення пенальті, порушнику слід було винести червону картку.



6 тур, Національна ліга U-19

«Оболонь» Київ – «Карпати» Львів
 Арбітр: **Фурманенко Кирило**



54 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар, без дисциплінарних санкцій**
- Правильне рішення: **Штрафний удар + жовта картка**

Обґрунтування:

Під час матчу воротар команди «Оболонь» заволодів м'ячем і намагався швидко ввести його в гру, однак цьому завадив гравець №27 «Карпат». У таких випадках, згідно з вимогами чинних Правил гри, будь-яка боротьба за м'яч із воротарем є неприпустимою, тому подібні дії суперника розцінюються як порушення. Окрім технічного покарання (призначення штрафного удару), порушнику мала бути винесена жовта картка за неспортивну поведінку (навмисне перешкоджання воротарю у введенні м'яча в гру).



7 тур, Національна ліга U-19

«Металіст 1925» Харків – «Колос» Ковалівка

Арбітр: Черницький Богдан



29 хвилина

- Рішення арбітра: **Вільний удар, відміна голу**
- Правильне рішення: **Продовження гри, зарахування голу**

Обґрунтування:

Під час розвитку швидкісної атаки гравців команди «Колос» асистент арбітра спочатку правильно двічі застосував рекомендацію «тримати прапорець вниз». Однак у завершальній фазі атаки, яка завершилася взяттям воріт, він підняв прапорець, помилково зафіксувавши положення «поза грою» у нападника команди «Колос» під час другої фази атаки. Ймовірно, втрата концентрації не дозволила правильно оцінити момент, адже нападник перебував за лінією м'яча, що виключало будь-яке порушення правила «поза грою». У цій ситуації єдиним правильним і очікуваним рішенням мало бути продовження гри та зарахування голу.



4 тур, Аматорська ліга України

«VIVAD» Житомир – «Дністер» Заліщики

Арбітр: Макаренко Євген



35 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Штрафний удар, червона картка (ЗОГМ)**

Обґрунтування:

Під час розвитку швидкісної атаки нападник №24 команди «VIVAD», обігнавши захисника №25 «Дністра» та рухаючись у напрямку воріт суперника, маючи велику вірогідність заволодіти контролем над м'ячем. Проте захисник зупинив його, утримуючи обома руками. Арбітр перебував у невигідній позиції для якісного контролю епізоду (ззаду, тоді як

оптимальною була б позиція збоку), що не дозволило йому своєчасно та коректно оцінити неправомірність дій захисника й визначити подальший розвиток ситуації.

Насамперед арбітр мав зафіксувати фол, а далі — застосувати критерії оцінки епізодів, пов'язаних з очевидною можливістю забити гол (ЗОГМ), а саме: відстань до воріт, напрямок атаки, контроль або ймовірність контролю м'яча, а також позиція інших захисників.

Відповідно до чинних Правил гри, правильним рішенням у цій ситуації було б призначення штрафного удару та вилучення гравця №25 команди «Дністер» за позбавлення суперника очевидної гольової можливості.



8 тур, Аматорська ліга України

«Стандарт» Нові Санжари – «Авангард» Лозова

Арбітр: Дубина Ростислав



54 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті + жовта картка**
- Правильне рішення: **Пенальті + жовта картка**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч у межах штрафної площі команди «Авангард» захисник №45, намагаючись вибити м'яч у свого опонента №23 «Стандарт», скоїв підніжку. Арбітр правильно призначив пенальті. Після цього до нього підбіг партнер порушника №33, демонструючи незгоду з рішенням. За таку поведінку гравець одразу отримав жовту картку.

Подібні дії є неприпустимими, адже вони підривають повагу до гри. Сучасні Правила гри передбачають, що арбітр може пояснити своє важливе рішення (наприклад, причину призначення пенальті) лише через капітанів команд.

Призначення пенальті та впевнене винесення жовтої картки гравцю №33 «Авангард» є гарним прикладом якісного управління грою та контролю поведінки футболістів з боку арбітра.



1 тур, Жіноча Вища ліга України

«Пантери» Умань – «Шахтар» Донецьк

Арбітр: Супоніна Анастасія



24 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті + жовта картка**
- Правильне рішення: **Пенальті + червона картка**

Обґрунтування:

Під час позиційної атаки гравчиною нападу №9 команди «Пантери» по центру штрафної площі, в напрямку воріт суперника, зберігаючи контроль над м'ячем, було зафіксовано порушення правил — затримка руками з боку гравчині захисту команди «Шахтар», яка зупинила її просування. Арбітр правильно зафіксувала фол і призначила пенальті, однак недостатня концентрація уваги не дозволила їй коректно визначити дисциплінарне покарання.

З огляду на те, що всі критерії свідчать про наявність ситуації позбавлення очевидної можливості забити гол (ЗОГМ) при призначенні пенальті за порушення у нечесний спосіб (затримка руками), винесення жовтої картки не відповідає вимогам чинних Правил гри. У подібних ситуаціях очікуваним і правильним рішенням є призначення пенальті та винесення червоної картки гравчині команди «Шахтар», яка порушила правила.



5 тур, Жіноча Вища ліга України

«Кривбас» Кривий Ріг– «Пантери» Умань

Арбітр: Тельбух Людмила



70 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар + жовта картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар + червона картка**

Обґрунтування:

Під час невдалої обробки та втрати м'яча захисницею №2 команди «Кривбас» відбулося перехоплення гравчиною №23 команди «Пантери», яка розпочала просування по центру в напрямку воріт суперника, зберігаючи контроль над м'ячем. Проте захисниця №2 «Кривбас» зупинила її, утримуючи обома руками. Арбітр перебувала в не зовсім вдалій позиції для якісного контролю епізоду (позаду, тоді як оптимальною була б позиція збоку), що не дозволило їй належним чином оцінити неправомірність дій захисниці та визначити подальший розвиток ситуації.

Звертаємо увагу на застосування критеріїв, що визначають ситуацію позбавлення суперниці очевидної можливості забити гол (ЗОГМ), а саме:

- відстань до воріт,
- напрямок розвитку атаки,
- контроль володіння м'ячем,
- позиція захисниць.

Усі ці фактори свідчать про те, що даний фол слід кваліфікувати як ЗОГМ. Відповідно, після призначення штрафного удару арбітр мала винести порушниці червону картку.



Кубок України, серед Жіночих команд

«Минай» Минай – «Кривбас» Кривий Ріг

Арбітр: Супоніна Анастасія



32 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар + жовта картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар + червона картка**

Обґрунтування:

Під час розвитку атаки гравчинєю нападу команди «Минай» у напрямку воріт суперника, неподалік штрафної площі команди «Кривбас», було зафіксовано фол. Цей епізод є нетиповим, оскільки порушницею правил виявилася воротар. Арбітр правильно зафіксувала порушення та призначила штрафний удар, однак втрата концентрації не дозволила їй коректно визначити дисциплінарне покарання.

Враховуючи, що всі критерії вказують на наявність ситуації позбавлення очевидної можливості забити гол (ЗОГМ) при призначенні штрафного удару за порушення за межами штрафної площі, винесення жовтої картки не відповідає вимогам чинних Правил гри. Як правило, коли воротар залишає межі власної штрафної площі та вчиняє порушення, окрім технічного покарання, вона повинна бути вилучена з поля (червона картка за ЗОГМ), адже ворота залишаються незахищеними. Тому в цій ситуації правильним рішенням було б призначення штрафного удару та винесення червоної картки воротарю команди «Кривбас».



2 тур, Жіноча Перша ліга України

«Рух» Львів– «Погорина» Костопіль

Арбітр: Руда Катерина



5 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Пенальті + жовта картка**

Обґрунтування:

Після довгої передачі м'яча з флангу до штрафної площі команди «Рух» мала місце невдала дія захисниці, яка занадто високо підняла руки та допустила контакт м'яча з рукою. Розглядаючи питання покарання за гру рукою, необхідно керуватися встановленими критеріями щодо визначення правомірності або неправомірності таких дій.

Арбітр перебувала на значній відстані від епізоду та мала обмежений огляд через гравчинь, які знаходилися на траєкторії польоту м'яча, що ускладнило контроль і належну оцінку

моменту. У цьому випадку правильним рішенням було призначення пенальті без застосування дисциплінарних санкцій, що відповідає вимогам Правил гри.

Публікація містить аналіз спірних моментів матчів різних ліг із поясненнями та прикладами правильного трактування епізодів відповідно до Правил гри.
